

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-89.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 15 00 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 ft

A jog és pénzügyi bizottság a Déri-muzeum felépítésére az Országos Építőipari Rt legolcsóbb ajánlatát fogadta el.

Részletmunkákat debreceni iparosok kapnának — Kikötés helybeli iparosok alkalmazására — Nagy vita az ajánlatok körül

A jog- és pénzügyi bizottság hétfőn délután ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya a Déri-muzeum építési munkálatainak odaítélése volt. A bizottság szótöbbséggel az Országos Építőipari Részvénytársaság ajánlata mellett döntött, mely minden tekintetben a legolcsóbb és azt ajánlja végleges elfogadásra.

Borsos műszaki főtanácsos ismertette, hogy a Déri-muzeum építésére 41 ajánlat érkezett, de 11 ajánlatot alaki hibák és szabálytalanságok miatt vissza kellett utasítani. Harminec ajánlat kerül elbírálás alá, de ezek közül csak a generál-ajánlatokat lehet figyelembe venni, mert nem minden részletre érkezett ajánlat. A Bundi és Kovács-cég ellen kifogás merült fel, így az ő ajánlatát nem veszik figyelembe. A „Stabil” ajánlatában számítási hiba van, a „Palatinus” ajánlatában pedig 45 ezer aranykoronás elírás. Három komoly ajánlat vehető figyelembe, még pedig az

Országos Építőipari R-T. 256.000, Tóth és Sebestyén 315.000, Fehér és Ritter 318.000 aranykoronás ajánlata.

A beérkezett ajánlatok olyan előnyökkel, hogy a felvett munkanemek közül jobb kivittet lehet alkalmazni. Így márványburkolatu vasbetonlépcsőt és vasgerendás vagy vasbordás tetőzetet. Figyelemmel kell lenni arra, hogy öszre tető alá kell hozni az épületet. A városi tanács az Országos Építőipari R-T. ajánlatát hozza javaslatba. Ez a legolcsóbb és a cég is megbízható. Azonban a komplexumból kivesszük azokat a részletmunkákat, melyekre megfelelőbb és előnyösebb részletajánlat érkezett helyi iparosoktól, így a tető-, asztalos-, lakatos-, mázó- és parkettes-munkálatokat és ezeket részben a debreceni Kubinyi és Társa, részben a debreceni Harsányi-cégnek kiadni indítványozzák.

Építési bizottságot fognak alakítani Magoss György polgármester elnöksége alatt.

Mielőtt az ajánlatokkal foglalkozott volna a bizottság, hosszab vita indult meg afelől, hogy vashordás tetőt alkalmazzanak-e az épületnél. Árgódalom merült fel, hogy vashordás tetővel tető alá juthat-e az épület még az ősszel. Etekintetben Vásáry főjegyző szakértők megyugtató véleményét tolmácsol

ta. Majd afelől indult vita, hogy elég lesz-e a kiirt 1 méter nyolcvanas alapozás. Az Országos Építő ipari a legolcsóbb egységárat számítja az alapozásnál is. Valószínű, három méterre is le kell menni.

Versényi Tibor arról szól, hogy a kőben nagy különbség van. Kérdi, hogy monostori vagy dunaharaszti kőről van-e szó az építésnél.

Borsos főtanácsos kijelenti, hogy a pályázati kiírás haraszi kőre szól, mely a legelső fagyálló kő.

Radó Rezső kamarai főtitkár amellet van, hogy a debreceni építkezéseket általában mindig debreceni iparosokkal csináltassa a város. A kislakásépítéseknel még lehetett fontos az olcsóság, de a Déri-muzeum építésénél nem lehet olyan mértékkel mérni, mint annál. Ha mód van rá, a helyi iparok munkáját kell, hogy reprezentálja ez az évszázadokra szóló épület. A legideálisabb volna, ha össze válogatnák Debrecen legjobb iparosait és ezekkel csináltatnák meg. Ennél a kérdésnél igazolt a középáramnyos elfogadása. A főszempont a helyi iparosok foglalkoztatása kell, hogy legyen.

Közheszlás: Ha fővárosi vállalkozó kapja, akkor is ki van köteve, hogy helyi iparosokat alkalmazzon.

Radó: Abban nem sok köszönet van. Lenyomott árrakkal dolgoztatnának. Különböző praktikákat vesz igénybe az idegen vállalkozó. Kikötéssel nincs segítve a bajon.

Felhozta még, hogy Dérinek az alapítónak, az ipartestülethez intézett levele is bizonyos obligót jelent. A maga részéről Tóth Sebestyén ajánlatát fogadja el.

Freund Jenő: Az előtte szólóknál felfogását nem teszi magáévá. Azt a felfogást sem osztja, hogy a városnak nem kell az összeg nagyságára nézni. Más volna a helyzet, ha a város a saját pénzéből építené, de most, itt a meglehetősen költsön egy részét használják fel erre a célra. Itt nem lehet gavalér állásontra helyezkedni.

Magoss György: Bizony meg kell nézni, mire, mennyit adunk.

Freund Jenő: Még nagyobb differenciát lát a kimutatottnál, ha figyelembe vesszük az alapozási munkákat. A kiírásnál 180-as alapozási munka szerepelt, holott szerinte legkevesebb 3 méterre is le kell menni. Míg az Országos Építő ipari a legolcsóbb egységárat

Megjelent a rendelet arról, hogy augusztus elsején a forgalmi adó két százalékos

Az állatforgalmi adó ugyancsak két százalékos — Mikor kell még három százalékosot fizetni?

Budapest, július 27. Az állami alkalmazottak anyagi helyzetének javításáról, a beruházásokról és az adóügyi rendelkezésekről szóló törvény felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy az általános forgalmi és az állatforgalmi adó kulcsát ez év augusztus elsejétől kezdve az adóalap két százalékosra csökkentesse. A csökkentés végrehajtási utasítása ügyében a pénzügyminis ter rendeletet adott ki, amelyben részletes utasításokkal látta el a pénzügyi hatóságokat.

A rendelet annak megállapítása után, hogy az általános forgalmi adó kulcsa az adóalap két százalékosra, az adóösszeget mindenkor augusztus elsejétől rendszeresíti. — Olyan számítások vagy munkateltjesítmények után, amelyeket még augusztus elseje előtt teljesítettek, azonban az ellenértéket csak augusztus után fizették meg, még háromszázalékos forgalmi adót kell fizetni. Az adózók azokról a szállításokról, amelyeket még július 31-ig egyáltalában vagy pedig részben fizettek, kötelesek a megrendelő nevében és a hivatalos összegnek feltüntetésével kimutatást készíteni, vagy pedig azokat üzleti

könyveikben oy módon feltüntetni, hogy az összeg bármikor megállapítható legyen a pénzügyi hatóságok által. Azok az átalányok, amelyeket bizonyos foglalkozási csoportok 1925 évre és az adózók átlagos bevételeinek alapul vételével állapítottak meg 1925 végéig változatlanok maradnak. Elsősorban vonatkozik ez az ügyvédekre és a budapesti orvosokra.

Kimondja a rendelet, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok területén augusztus 1-től az ő közreműködésük mellett befolyó forgalom általános forgalmi adójának legfeljebb egynegyedrészét engedhetik át a városoknak s e részesedés fejében a városok kötelesek az adókezelésnél és ellenőrzésnél saját szerveikkel közreműködni. Megakolt esetben a községek is részesíthetők hasonló feltételek mellett forgalmi adóban.

Az állatforgalmi adó kulcsa ugyancsak 2 százalékos. Az augusztus elsején vagy azután befolyó adófizetéseket már a két százalékos kulcs alkalmazásával kell az állatforgalom terén leróni.

A rendelet augusztus elsején lép életbe.

adta az alapozásra is, így az ő javára mutatókhoz ennél a tételnél is még nagyobb differenciák, ha tudniük tovább kell majd lemenni, mint az előirt 180-as alapozás.

A helyi iparosok foglalkoztatását ő maga is sürgeti és elengedhetetlen feltételeinek tartja, de meg lehet oldani a kérdést úgy, hogy kivesszük azokat a munkákat, melyekre megfelelő helybeli ajánlat van. A város anyagi érdekei szempontjából a maga részéről az Országos Építő Ipari R-T. ajánlatát fogadja el.

Balogh István arról beszélt, hogy a helyi iparosok tettek részletajánlatokat. Ezt nem látja kellően méltottnak. Az újságokból olvasta, hogy mennyi részletajánlat érkezett be, ezekről most egyáltalán nem hall.

Borsos műszaki főtanácsos: Előterjesztésemben rámutattam arra, hogy sok részletre nincs ajánlat, így nem lehet részletezve kiadni a munkát.

Balogh István: Ennek dacára ragaszkodom ama felfogásomhoz, hogy helybeli iparosoknak annyi előnyt mégis kellene biztosítani, hogy ők kapják a helybeli munkákat.

Markovics a tanács javaslatát fogadja el. Részletmunkákkal egy ilyen nagy vállalkozást nem lehet megoldani. Nagyon szép elv lehet a debreceni kisipar támogatása, de gyakorlatban kivihetetlen. Maga is a legolcsóbb ajánlatot, az Országos Építő Ipari Rt. tartja elfogadhatónak, nemcsak azért, mert olcsó, hanem mert közismert cég. Felemlíti, hogy ez építette a budapesti Gellért-szállót is. Az ajánlat nem lehet senkinek aggály, hogy nem fogja jól megcsinálni a Déri-muzeumot. Ennél az ajánlatnál szintén biztosítva van a helyi munkások alkalmaztatása, sőt még a helyi vállalkozás részvétel is, a melyben több részletmunka kivethető, mint ahogy a tanács javaslata ilyen részletmunkákat ki is vesz az egész komplexumból.

A költsémből pazarolni nem lehet. Ha helybeliek tettek volna a legolcsóbb generálajánlatot, ő lett volna az első, aki mellettük foglal állást.

Nyíri Ernő: Elismeri, hogy nemzeti ajándékokat nem lehet osztogatni a költsön terhére, nem lehet drága ajánlatot ok nélkül elfogadni, de itt a magyar kultúránk akarunk örök hajlékot létesíteni.

tehát nem lehetünk szűkmarkuak. Felemlíti, hogy mint neki szakértők mondták, sehol annyi rejtett út, mint az építkezésnél, nincsen. Ha örökbecsű építkezésről van szó, tizezer aranykorona különbség nem lehet irányadó. Tóth és Sebestyén ajánlata mellett foglal állást, azt mondja, hogy ezt nem lehet mellőzni.

Dr. Hegedűs Jenő: Fontos elv mindentől eltekintve, hogy a legolcsóbb ajánlatot fogadják el, ha megbízható cégről van szó. Mindig ez volt a város álláspontja és ennek az álláspontnak komoly keresztlél vitele hozta létre azt, hogy a város által kiírt pályázatok mindig eredményesek voltak, sőt a legtöbbnél mindig fényes eredmény mutatkoztak. Megbiztak abban a pályázók, hogy semmiféle mellékszempontok nem jönnek tekintetbe. Nem adhatjuk fel a legmagasabb érdekeket és elveket. Sajnálattal teszi ő maga is, de nem támogatja a helyi vállalkozást, azonban attól a fontos elvtől, hogy a legolcsóbb és amellyel jó munka vételesek figyelembe, nem lehet eltekinteni.

Freund Jenő felhossa, hogy határcézának afelel: vasgerendás beton alkalmaztassék, vagy pedig vasbeton bordás tető.

Borsos műszaki főtanácsos reaszumálja a szóba jöhető ajánlatok végösszegét, amely előáll, ha vasbeton bordás tetőt alkalmaznak és helyi iparosok részére bizonyos munkarészeket kivésznek. Véglegesen tehát így alakul az összeg:

Országos Építő Ipari Rt. 308.000,
Tóth és Sebestyén 323.000,
Fehér és Ritter 335.000.

Az alapozásnál mutatkozó több munkáért még körülbelül ötezer aranykorona fog mutatkozni a legolcsóbb ajánlattevő javára.

Először afelel szavaz a bizottság, hogy vasgerendás vagy vasbordás kivitelű legyen-e a tető. A többség a vasbordás mellett döntött. Azután Varga Elemér bizottsági elnök feszült figyelem közepet elrendelte a szavazást a tekintetben, hogy kinyerje az építési munkákat.

Először felteszik a kérdést, kik szavazzák meg az Országos Építő Ipari Rt. ajánlatát? E mellett nyolcan szavaztak, a Tóth és Sebestyén ajánlata mellett heten. Így tehát az elnök kihirdette az eredményt, amely szerint a jog- és pénz ügyi bizottság a tanács javaslatával egyetemben a közgyűlésnek azt ajánlja, hogy a Déri-muzeum építését az Országos Építési Ipari Rt.-ra bizza a város.

A Magyar Aszfalt ajánlata a Déri múzeum környékének aszfaltozására

Ezután a Magyar Aszfalt Ipar Rt. ajánlatát tárgyalta a bizottság.

Ez a cég ugyanis a Déri-muzeum körüli tér és a Kálvin-tér aszfaltozása tárgyában tett ajánlatot.

A Déri-muzeum felépítése után feltétlenül szükség lesz a környező utak aszfaltozására, hogy biztosítsák a muzeum esendjét. A cég azt az ajánlatot tette, hogy amennyiben a város már most lekötne a munkát, akkor a most érvényben levő árnál 25 százalékkal olcsóbban vállalná el a munka végrehajtását, tekintet nélkül arra, hogy a jövő évben emelkednek-e az árak.

Freund Jenő nem pártolja a Magyar Aszfalt Rt. ajánlatát, mert véleménye szerint általános olcsóbbodás jelei mutatkoznak. Így felemlíti, hogy a most kialakuló buszárok szerint a kenyér ára 30-40 százalékkal olcsóbbodni fog. Nem tartaná tehát célszerűnek, ha a város lekötne magát akármilyen, bár most előnyösnek látszó ajánlat mellett.

— Bár nem tartja magát szakembernek, mégis aggályai vannak a

Titokzatos mérgezés vagy agyszélhűtés

Egy nyugalmazott máv. főtiszt heves rosszulléte a gőzfürdőben

Tegnap délután a Margit-fürdőben izgalmas jelenet játszódott le. A gőzfürdőben tartózkodó Bellányi Gábor 55 éves máv. főtiszt hirtelen rosszul lett. Kiment a gőzből, lefeküdt pihenni. Állapota azonban nemcsak hogy nem javult, de annyira rosszabbodott, hogy orvosért küldtek.

Két orvost is hívtak, mert Bellányin erős mérgezési tünetek mutatkoztak.

Eleinte azt hitte az egyik orvos, hogy agyszélhűdést kapott, de később heves hányás vett erőt Bellányin és tojás darabokat hányt ki. A másik orvos azt hitte, hogy vér-

mérgezési esettel áll szemben. A tojás valamilyen ismeretlen mérget tartalmaz.

Bellányit kihallgatni nem lehetett, így meg sem állapítható, hol ette a tojást; a családja ugyanis nincs Debrecenben.

A mentők Bellányit, úgy ahogy a gőzben volt levetkezetten kiszállították a klinikára.

Amint a vegyvizsgálat valami pozitívet megállapít a mérgezést illetően, úgy nyomban megindítják a nyomozást is.

Lehetséges az is, hogy csak közönséges ételmérgezésről van szó.

A drezdai halottégetőben kifosztották a halottakat.

Kiszedték az aranyfogakat és a halottakat együtt égették el.

Drezda, július 27. Drezdában egy idő óta olyan hírek járnak, hogy a drezdai krematóriumban súlyos visszaélések történnek. A legújabb hírek szerint a krematorium alkalmazottai a halottakat mindenüktől megfosztják. Az aranyfogakat és blombákat kiszedik és hogy a halottégetés összegét megtakarítsák és elsikkasztják, egyszerre több halottat égetnek el. Az összekevere-

dett hamvakat pedig találmra osztják szét különböző hamvedrek között.

A rendőrség megállapította, hogy a krematorium alkalmazottai a koporsók egyes fémalkatrészeit is lopkodják.

A leleplezett alkalmazottakat a krematorium szolgálatából azonnal elbocsátották és a bünvádi eljárást megindították ellenük.

A gyilkossággal vádolt nagybajomi cipészsegéd ügyében új vizsgálat indult

A tanúk szerint Bogdány hazaszaladt Lésért.

Tavaly októberben a debreceni törvényszék előtt állt Bogdány Károly 19 éves nagybajomi cipész segéd, akit gyilkossággal vádolt az ügyészség, mert júliusban a koresmában leszurta régi haragosát, Sárkány Gyulát.

A törvényszék jogos önvédelem címén felmentette Bogdányt. — Az ügy a tábla elé került, ahol elrendelték a bizonyítás kiegészítését. Az újabb vizsgálatot Preinieszberger Jenő vizsgálóbíró folytatta, aki dr. Kövendi Veress Lajos királyi ügyéssel kiszállt helyszíni szemlét és kihallgatásokat tartani. Kimentek dr. Aczél Jenő védőügyvéd és dr. Fényes Jenő a sértett képviselője.

A vizsgálat szenzációs eredményt járt.

Tegnap megtartották a helyszíni

szemlét és a tanukihallgatásokat.

Két tanu eskü alatt vallja, hogy látta, amikor Bogdány apja és anyja rohantak az utcán fiuk után, a kinek kés volt a kezében.

Több tanu azt vallotta, hogy Bogdány hazafutott késért, mert leakarta szurni Sárkányt.

Érdekes, hogy ezt a körülményt Bogdány anyja mondta el a tanuknak.

Bogdány hazament — vallották a tanuk — kést vett magához és eltávozott. Szülei észrevették s utána szaladtak egészen a koresmáig. Néhány pillanattal későbben érkeztek, mert fiuk már akkor leszurta Sárkányt.

Minden valószínűség szerint beigazolódik, hogy a fiu szándékosan szurta agraon ellenségét.

Az iratait a Táblához küldik.

kellő mértékben, már pedig a szilárd aszfalt nagyon hamar megrepedezik.

— Annyi bizonyos, hogy a Magyar Aszfaltnak a muzeum környéke vére vonatkozólag tett ajánlata 25 százalékkal alacsonyabb. A tanács csak meg akarja ragadni ezt a kedvező ajánlatot. A maga részéről nem hiszi, hogy a jövőre még 20 százalékkal is olcsóbb lenne a munkálat, sőt inkább drágább.

— Attól tart, hogy ha elutasítják az ajánlatot, drágán fizetik meg az ezt követő ajánlatot. Egyébként a bizottság döntésére bizza a dolgot.

Nyiri Ernő a tanács javaslata mellett foglal állást.

Hegedűs Jenő és **Markovits** felszólalásai után a bizottság kilene szavazattal elfogadja a tanács javaslatát, vagyis lekötö a Magyar Aszfalt Rt. nál már most a Déri-muzeum körüli burkolatozási munkákat.

Ezután áttérnek a Néház ügyére, amelyről külön cikkben számolunk be. —

Eihalasztották Sándor király zágrábi koronázását.

Zágráb, július 27. Ugy volt, hogy az ősszel Sándor királyt megkoronázzák Zágrábban a Zitsa templomban. A koronázást azonban elhalasztják és csak jövőre fogják megtartani ugyancsak a Zitsa templomban.

A Somlay-társulat Debrecenben.

A színházi szünet egyhanguságát nagyjelentőségű művészi esemény fogja megszakítani holnaputántól, csütörtöktől kezdődőleg.

Somlay Artur a hozzánk ezen a napon, elsőrangú fővárosi művészekből szervezett társulattal. — Maga Somlay a ma élő színészmunkások egyik legkiválóbb tagja, aki a maga szerepkörében meg épen páratlanul áll az összes magyar színpadokon, a Nemzeti Színház sem véve ki a sorból, amelynek egyébként tagja volt, míg át nem ment a Renaissance-színházhoz. — Már csak az ő vendégszereplése is egymagában elég lenne a közönség fokozottabb érdeklődésének a fölkeltesére, de ezenkívül biztosítja a sikert az a kiváló művészi együttes, melynek keretében be fogja mutatni a kiváló nagy művész művészi élmény számba menő alakításait.

A debreceniek két régi kedves ismerősét is magával hozza Somlay, akik itt kezdték magasba lendülni művészi pályafutásukat a debreceni színpadon. Az egyik a nagy Halmy Imréné, a Nemzeti Színház feledhetlen művésznője a leánya: **Halmy Margit**, aki a Komjáthy-éra alatt itt játszott s itt ismerkedett meg későbbi férjével, a szép emlékü művésszel **Tarnay Friggyessel**. — A másik **Nagy Gyula**, aki akkortájt mint buffó-komikus aratta sikereit a debreceni színpadokon.

A többieket **Bóth Klárit**, **Papp Jolánt**, **Béresi Gézát**, **Maklári Zoltánt**, **Harsányi Jenőt** a fővárosi drámai színházakból ismerheti a közönség. Valamennyien zajos művészi sikerek dicsőségére tekinthetnek vissza.

Első este **Piere Wolf** színházunkban még be nem mutatott artisztikusan finom vígjátékában (Őszi szerelem) debütálnak a vendégművészek. Ugyancsak nem kerültek még Debrecenben színre a többi darabok közül a „Menyasszonyi fátyol” és a „Halál-tánc”, amelyek a következő napokon kerülnek műsorra. — Vasárnap a „Csókoljon meg” pompás bohózatban lépnek fel, a mely darabnak ebben a szezonban a legnagyobb sikere volt a könnyebb sikere volt a könnyebb fajsúlyú vígjátékok, bohózatok közt.

Mondanunk sem kell, hogy az előadások iránt igen nagy az érdeklődés, amin nem is lehet esodálkozni, tekintettel arra, hogy elsőrangú fővárosi előadásban lesz része a finom izlésű debreceni közönségnek, mely az igazi, komoly művészetet mindenkor értékelni tudta.

(Sz.)

Festéket

adottakkal, bronzos, erpentin, nisz, románciakkal és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

Kiskülliúzerben Piac ucca 10. Bikkával szemben.

Kávéházban, vendéglőben fodrásznál követelje mindet Debrecenben.

A szanálási program elmúlt költségvetési éve a legvérmesebb reményeket is meghaladja

Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos júniusi jelentése — Az aranykorona a szanálási program megkezdése óta 17 százalékos javult — A közalkalmazottak fizetésének újabb 5 százalékos emelését engedélyezték Gentben — Javult a fizetéskénytelenség mérlege

Budapest, július 27.
Smith Jeremiás népszövetségi főbiztos ma tette közzé június hónapról szóló főbiztosi jelentését.
Az általános kérdéseknél a jelentés megállapítja, hogy június 30-ával véget ért a költségvetési év. Eredményéről még nem lehet pontos számadatokat közölni, de az elmúlt költségvetési év tekintélyes felesleggel zárult és ez oly eredmény, amely a legvérmesebb reményeket is meghaladja.

A most következő költségvetési évre a magyar kormány Gentben olyan költségvetési tervezetet terjesztett elő, amelynek nyersbevétele 607.1, nyers kiadása 579.6, előirányzott feleslege pedig 27.5 aranykoronát tenne ki, azonban ez a költségvetési tervezet nem tartalmaz gondoskodást az állami alkalmazottak illetményeinek Gentben jóváhagyott javítására szükséges hitelről, ami több, mint 20 millió aranykoronát fog igénybevenni. Megjegyzendő, hogy ez a költségvetés papirkoronáról szól, amelynek átszámítási szorzószáma 14,500.

A kormány előirányzatánál — számházeszi a forgalmiadó kulcsának 2 százalékra való leszállítását, a kincstári házhasszonrészesedés csökkentését, a vámkezelési illetékek megszüntetését és a vámbevételeknek a kővetendő kereskedelmi szerződésük folytán tarifamelésükől várható esikkenését.

Az elmúlt gazdasági év alatt az állam összes nyersbevételeinek majdnem a negyedrésze forgalmiadókból származott, aminek egyharmada való mérséklése az államkincstárra nézve évi kb. 50 millió aranykorona bevételesökkenést jelent, míg egyéb közterhek mérséklése folytán beálló bevételi esikkenés 20—30 millió aranykoronára tehető. A kincstári házhasszonrészesedés főképpen a városi lakosságot sújtja, amely lakosságot amugy is nyomja az újjáépítési tervek megfelelően emelkedő házbér.

1925—26. évre szóló költség-előirányzat összehasonlítva az újjáépítési tervvel kapcsolatban készült „nettó” költségvetéssel, az újjáépítési terv 50 millió aranykoronás hiánnyával szemben 25.5 millió aranykorona felesleget kontemplál aként, hogy a jövő költségvetési év tiszta bevételeként 487.4 tiszta kiadásaként pedig 459.9 millió aranykoronát vesz számításba. Ennél az előirányzatnál nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a magyar korona aranyértéke az újjáépítési terv foganatbavétele óta 17 százalékos javulást ért el.

Kiemeli a jelentés, hogy Gentben két fontos határozatot hoztak az állami alkalmazottak illetményei és magyar kormány behatározta, hogy a februárban mintegy 95,000 állami alkalmazott részére engedélyezett, az alapfizetésük kb. 15 százalékos ideiglenes segélyt állandósítják, ami a költségvetésnek évi mintegy 11 millió aranykoronás megerheletést jelent. Ezenkívül a magyar kormány előterjesztésre a terhevet státusrendezésével kapcsolatban az illetmények további 5 százalékos emelését engedélyezték. A magyar kormány Gentben ugynevezett „beruházásokat” fel-

rólo jegyzéket terjesztett elő, amely 100 millió aranykorona több kiadást igényel. A kérdés alapos megvizsgálása után Gentben az a határozat jött létre, hogy a magyar kormány az ez évi június hó 30-ával lejáró költségvetési évről fennmaradó költségvetési felesleget, továbbá 30 millió aranykoronát a nemzetközi kölcsön hozzáadókából beruházásokra felhasználhat és hogy hat hónap leforgása után ez iránti további kívánságokat a népszövetségi tanács megfontolás tárgyává fogja tenni.

A lekötött bevételi forrásokból származó bevételek papirkoronákban és valóságos aranyban együtt véve a június 30-ával végződött egész költségvetési év alatt 229.5 millió aranykoronát tettek, vagyis megközelítőleg 6.9-szer annyit, mint amennyit az újjáépítési kölcsön összes szolgálati igényelt.

A júliusra szóló költség-előirányzat rendkívül súlyos államadóssági terheket tartalmaz; az innsbruneki egyezmény folytán felmerülő fizetések esedékessége válnak. Az újjáépítési terv egyik részeként felvett kényszerkölcsön kamatai, ugyanis július hóban esedékesek.

A banküzlet helyzete általában az előrelátott módon fejlődött. A Nemzeti Bank kamatlábát júniusban újból leszállította, úgy, hogy a mai kamatláb mintegy 33 százalékkal kerül a legmagasabb színvonal alá. A valóságos jogforgalom június 15-én 100 milliárddal alatta maradt az április 15-inek, de azóta nőtt.

A mezőgazdasági hitellel kapcsolatban a jelentés a következőket mondja:

Eddig az időpontig még egy ilyen hitel sem folyósított, mint hogy az érdekelte tényező közt még nem sikerült megegyezést létesíteni a hitelek feltételeit illetően. Ez az összeg mezőgazdasági hitelek céljaira — ha ilyenre szükség van — még mindig rendelkezésre áll; ha azonban azt a jelzett célra nem használják, akkor az államnak a bankkal szemben fennálló adósságát fogják azzal csökkenteni.

A májusi kereskedelmi forgalom valamivel kedvezőbb, mint áprilisban. A kivétel nagyon megközelítette a behozatalt, ami Magyarországon a tavaszi hónapokban ritka jelenség. Lisztben, búzában tengereken és cukorban a kivétel májusban lényegesen nagyobb volt, mint áprilisban. A vágó és igazsálatok kivétele azonos színvonalú. A pamut és gyapjuszövetek behozatala 1924. októbere óta állandóan esikken. Június folyamán a kereske-

delmi tárgyalások sikeresen befejeződtek Görög- és Spanyolországgal. A fizetésképtelenség terén április és május hónapok mérlegéhez képest javulás észlelhető, amennyiben júniusban 39 esedé esett és 193 esedéknélküli kényszerregezés fordult elő.

A Postatakarékpénztárnál és a 13. legelőkelőbb budapesti pénztézetnél együttvéve a takarékbetétek állománya 1924. június 30-án a négyszeresére szaporodott.

A szociáldemokrata szakszervezetek munkanélküli tagjainak a száma a tél folyamán szaporodott és

márciusban kulminált; azóta némi esikkenés van. A számuk azonban június 30-án 9 százalékkal nagyobb, mint 1924. július 31-én és a szakszervezeti tagok száma azóta 6 százalékkal apadt.

A termés lényegesen jobbnak ígérkezik, mint a tavalyi. A búza, rozsot és árpát június végén kedvező körülmények között kezdték aratni. A júniusi esőzések a tengerit, cukorrépát és más őszietek illetőleg a kilátásokat megjavították.

Az újjáépítési kölcsön számláján a rendelkezésre álló egyenleg — 182.652,697 aranykorona.

A város a Népház céljaira

átengedi a DMKE épületet

Nagyjelentőségű szociális határozat

Rendkívül nagy jelentőségű, szociális kihatású ügy került tegnap délután a jog és pénzügyi bizottság elé, amely ügy foglalkoztatni fogja a szerai közgyűlést is.

A Népház egyesület ugyanis beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben azt kéri, hogy a város engedje át a DEMKE épületét, hogy abban az egyesület nemes céljait intézvebbben szolgálhassa.

Az egyesület beadványát Pálffy aljegyző referálta a jog és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésén.

A tanács javaslata szerint ott lenne elhelyezve a népjóléti hivatal, a Stefánia szövetség orvosi rendelője és csecsemővédő intézete, továbbá a népkönyvtár, az ingyenes kocsitársaság, a napközi otthon, ezenkívül lennének benne előadó és olvasó termek, amelyek szintén a csecsemővédelemmel és általában a szociális kérdésekkel kapcsolatos intézményeknek használnának fel. A terv szerint leányinternátust is létesítenének.

A tanács javasolja, hogy a közgyűlés engedje át az egész épületet erre a nemes célra és hívják fel a kormányt, hogy az egyetern ott lévő intézményeit minél előbb helyezze onnan át és az épületet adja át, üresítse ki.

A tárgyhöz Freund Jenő szólal fel:

Nagy örömmel üdvözlö a tanács javaslatát, amellyel újabb tanácsot adja a város annak, hogy a legnagyobb megértéssel viseltetik a szociális kérdések iránt. A javaslat hoz hozzájárul.

Radó Rezső Kamarai főtitkár szintén arra az álláspontra helyezkedik hogy ez jelentékeny lépés a szociális fejlődés terén. Az egyesület a DEMKE-ben nagyon szép munkát fog kifejtetni. Ez a lépés a gyermekvédelem terén is nagy haladást biztosít.

Ezután a jog és pénzügyi bizottság a legnagyobb lelkesedéssel egyhangulag hozzájárult a tanács javaslatához.

Rákosi Jenő a debreceni sakkversenyéről

Elismeri Debrecen város áldozatkészségét

Megírjuk, hogy a debreceni Sakkkör augusztus 9—25-ike között nagyszabású nemzetközi sakkversenyt rendez. — A versenyre a világversenyek legjobbjai jelentkeztek, s így a sakkturna nemcsak Debrecen városának eseménye, hanem szenzációja az egész sakkvilágnak.

Tudta és érezte ezt a város tanácsa is, amely a legnagyobb megértéssel támogatta a sakkverseny rendezését és lehetővé tette, hogy a sakkvilág érdeklődésének középpontja egy pár hétig Debrecen legyen.

Hogy milyen jelentősége a debreceni sakkturnának, bizonyítja Rákosi Jenőnek, a magyar újságírók fejedelmének cikke, amelyet a Pesti Hírlap vezető helyén ír a debreceni sakkversenyről kapcsolatban. A cikk Debrecenre vonatkozó része így hangzik:

„Az alkalom, mely arra indít,

hogy e tárgyról írjak, kétfős: egy felől most jelent meg a tavalyi győri sakkverseny impozáns könyve a verseny eredményéről; másfelől augusztusban lesz a debreceni nemzetközi sakkverseny, melyet Székesfehérváron akartak megtartani. Székesfehérvár, nem tudom miért, az utolsó pillanatban elhárította magától a szerenést, hogy a sakkvilág érdeklődésének középpontja legyen egy pár hétig; ellenben Debrecen áldozatkészen és lelkesen vállalkozott a fölegre, lekövetelve a magyar sakkozók világát és mindazokét, akikre nézve nem közömbös e legnemesebb sportművészet sorsa és fejlődése a mi magyar hazánkban. Így a magyarországi sakkversenyek folytonossága biztosítva van s nem lehet kétkedni abban, hogy esztendőre Székesfehérvár felveszi és tovább fogja a mesterek versengésének színterét a magyar sakk megfog maradni azon a díszes helyen, melyet eddig más országok sorában el tudott foglalni.”

Rákosi Jenő sorait örömmel közöljük, mert előlegezését látjuk annak a sikernek, amellyel a debreceni sakkverseny okvetlenül záródni fog.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debrecenzt.

Aszódi és Róth

divatáruháza

ajánlja dusan felszerelt rakárát, ugymint:

Szővetek	Grenadinok	Selymek
Epongék	Zefirek	Harisnyák
Batisztók	Vásznak	Kesztyűk,

és mindenféle rövidáru cikkei.

Idény utáni oicso leszállított árak. A Községi Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses számlái. — Tisztviselőknek külön 5% engedély.

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Meteorológiai intézet jelentései: Hazánkban tegnap több helyen eső többnyire 100 mm-en aluli mennyiségben. A hőmérséklet általában kissé alacsonyabb volt.

Időprognózis: Változó, felhős meleg idő várható, néhol esővel.

Papnavigálás.

Vasárnap a hajdusovátai népes gyülekezet mintegy 25 tagu papnavigáló küldöttsége jelent meg Debrecenben, hogy három ifju lelkész szónoklatát hallgassa meg. Délelőtt 9 órakor Peleskey Sándort, 11 órakor Zámory Sándort a Nagytemplomban, d. u. 3 órakor az Árpádtéri templomban Marton Sándort hallgatták meg. Déliben tisztelni óhajtott a küldöttség dr. Baltazár Dezső püspöknel, aki azonban tanyáján még mindig gyengélkedik. Helyette Kolozsvári Kiss László lelkész fogadta a küldötteket és szólott hozzájuk, egyetértésre és szeretetre buzdítva őket. A szovátiak az ifju lelkészeket nagy buzgósággal hallgatták s most rajtuk mulik, melyiket választják meg a három — Sándor — pap közül.

— **OMKE. választmányi ülés** lesz e hó 28-án, kedden délután 6 órakor a Kereskedelmi Csarnokban a tulajdonosok magas összegekben kivetett kereseti adó miatt.

— **A világitási vállalat előlegei.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésének elején dr. Markovits Elemér szóvártette a világitási vállalat által annakidején szedett előlegek kérdését, melyet most a vállalat mai papirkorona értékben ad vissza a fogyasztóknak. Szerinte a legigazságosabb lenne, ha áramban kapnák vissza az előleget. Döntést nem hoztak. Illetékesek megfontolás tárgyává teszik az ügyet.

— **Haldózások.** Csapó Etel rk. 24 hónapos, Szepesi-u. 39. Kulesár Ferenc ref. 7 hónapos, Mihályi Sándor ref. 32 éves, Tokaj, Lovász István rk. 18 éves, Német-u. 1. Éles Etel ref. 3 éves, Simon István ref. 1 hónapos, Koleszár János gk.

— **Az ítélőtábla elrendelte a bizonyítás kiegészítését a biharnagybajomi gyilkos Bogdány Károly ügyében.** Jelentették annakidején, hogy a debreceni törvényszék Bogdány Károly biharnagybajomi építészegedet, aki egy kocsmái összeszólalkozás alkalmával késsel leszúrta régi haragosát, Sárkány Gábor 34 éves földmivest — 1924 október 8-iki főtárgyalásán, mivel a jogos önvédelem kritériuma forogtak fenn — a szándékos gyilkosság vádjá és következményei alól felmentette.

Az ügyész fellebbezése folytán június 4-én a debreceni ítélőtábla elé került az ügy, amely olyan bizonyítékokat produkált, hogy Bogdány szándékosan készült a gyilkosságra. Az ítélőtábla elnapolta a főtárgyalást s a bizonyítás kiegészítésével dr. Preinesberger Jenő vizsgálóbíró bizta meg, aki tegnap dr. Kövendi Veress Lajos kir. ügyész és dr. Aezél Jenő, Bogdány védője kíséretében utazott ki Biharnagybajomra, hogy a bizonyítás kiegészítését lefolytassák. Ha ennek során bebizonyosodik, hogy Bogdány szándékosan követte el a gyilkosságot, akkor a bíróság gyilkosságért fogja felelősségre vonni Bogdány Károlyt.

A Debrecen munkatársa Zágrábban

Olcso az élet — Tíz dinár már pénz — Radicsot csendben fogadták a horvátok

A „Debrecen” munkatársa Maizner János Zágrába utazott, ahonnan az alábbi érdekes tudósítást küldte:

„A város képe ma más, mint régen. — Eltűntek az utcákról a ferencjózsefkabátos politikus arcok, a lomha, nehézáras tüzerkatonák és helyüket elfoglalták az — SHS. katonái, akik magukkal hozták a balkáni szokásokat, a balkáni kultúrát. Az egykori Horvátország modern fővárosa, Zágráb, balkánizálódik.

Mindamellet a város élete élénk és a forgalom óriási. Az utcákon az emberek nagy tömege hömpölyög. A divat „a la Paris”. Az asszonyok elegánsak, nem sajnálják ajkuktól a pirosítót, sok a bubi-frizura. A férfiak ruhája jól szabott és nagy melegben szines pizamaszerű selyem kabátját viselnek. — A korzó színe tarka, élénk, amit tarkít a horvát parasztnyecskek kivarrt cifra ruhája.

Az emberek jókedvűek. Hangosan, nevetve beszélnek, de nem is esoda, mert hiszen itt már békebeli viszonyok vannak. Az élet olcsó és

jók a kereseti viszonyok.

A Jelasich tragon lévő piacon zsúfolásig van minden. Ezer és ezer kofa kínálja portékáját — nekünk szinte fantasztikusan olcsó áron. A tíz dinár — allig 12 ezer korona — itt már nagy pénz, amivel a háziasszony sok mindent vásárolhat. Olcsók az iparcikkek is, csak a posta és a vasút drága.

Az érdeklődés középpontja természetesen a politika. Itt mindenki politikáz, talán még többben, mint idehaza. — A Radics-ügy a gyújtópontja minden politikai kérdésnek; s mégis, most amikor Radicsot szabadonbocsátották, semmi különösebb szenzációt nem keltett a hír. A horvátok tudták, hogy ennek meg kell történni...

Az ipari és kereskedelmi élet elég élénk ha talán most egy kissé stagnál is.

A színházak, mozik jól mennek és tömve vannak.

Pezseg az élet, jól megy a horvátoknak. Lehet azonban, hogy ez csak látszat. Azt, hogy hol van a baj és mi fáj, csak a horvátok tudják.

A kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintézete megalakult

Benyáts Emil az új intézet elnöke

A kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintéze impozáns keretűt megalakult. A Kereskedő Társulat disztermében lefolyt közgyűlésről az alábbiakban számol be tudósítónk:

A gyűlés délelőtt fél 11 órakor vette kezdetét, mely alkalommal a megjelent kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak zsúfolásig megtöltötték a Kereskedő Társulat disztermét.

A gyűlés a Nemzeti Hírszöveggyel kezdődött, mit Zavilla Béla, az új nyugdíjintézet igazgatója mondott el. Ezután Békés Lajos keresk. tanácsos Benyáts Emilt, az előkészítő bizottság elnökét kérte fel a gyűlés levezetésére.

Benyáts Emil megköszönvén a bizalmat, rövid szavakban ismertette az előkészítő munkálatok történetét.

Ezután Hornung János rámutatott azokra az okokra, melyek a Nyugdíjintézet megalakítását tették szükségessé. Ugyanis, ahogy a kereskedelmi és közgazdasági élet más ágai ma biztosították magukat a munkaképtelenség, az elhagyottság esetére, úgy a kereskedőknek és alkalmazottainak is emiatt érdekük megalakítani a kereskedők Nyugdíjintézetét, amely intézmény hivatva lesz a kereskedővilág munkaképteleneit, árvaikat támogatni.

Ezután Zavilla Dénes olvasta fel az új Nyugdíjintézet alapszabá-

lyait. Az alapszabályok értelmében a Nyugdíjintézetnek minden kereskedő és kereskedelmi alkalmazott, malmok, gyárak, pénzintézetek tisztviselői, egyszóval minden magántisztviselő tagja lehet. Nyolc bérosztály lett megállapítva, melyekből tetszés szerint választhatnak a felek. Az új Nyugdíjintézet alapszabályai általánosságban — több kedvezményt mutatnak, mint az eddigi ilyen irányú intézmények alapszabályai.

Mivel az alapszabályokat az érdekeltek egyhangulag elfogadták, Benyáts Emil, a gyűlés elnöke ki-mondotta az új intézet megalakulását, mit a jelenlevők nagy tapsal, éljenzéssel vettek tudomásul.

Ezután a közgyűlés az új Nyugdíjintézet vezetőségének és tisztikarának megválasztására tért át, melynek során diszelnökül: Kardoss Lászlót és Sesztina Jenőt, elnökül Benyáts Emilt, társelnökül megválasztották Bosznay Dezsőt, Bernfeld Sámuel, Kontsek Géza, Kontsek Kornélt, ifj. Gyürky Sándort, Frank Sándort, Somossy Lászlót, Halmágyi Sámuel, dr. Zempléni Kornélt, Kroh Vilmost, Kaszanyitzky Endrét, Kardoss Gyulát, Mandel Lipótot stb.

Ugyanígy arányban lettek az alkalmazottak részéről a vezetőségbe és tisztikarba megválasztva. Megválasztották ügyvezető igazgatónak Zavilla Dénest, főtitkárnak

Hornung Jánost, titkárok lettek Feldheim Hermann, Vámosi Béla, főpénztáros Kardoss Zoltán, pénztáros Albert Gyula, ellenőrök Ságy István, Schlahta Sándor. A felügyelő bizottság, számvizsgálóbizottság és a választmányi tagokat is megválasztották, hol szintén ugy a főnöki, mint az alkalmazottak egyenlően vannak képviselve.

A közgyűlés során felszóllaltak még: dr. David Géza, Felegyházy János és Horn Rezső, akiknek Békés Lajos válaszolt.

A közgyűlés végeztével a jelenlevők mintegy gondolatra felállottak és elénekelték a Szózatot és éltették a megválasztott tisztikart.

A magunk részéről csak elismeréssel tudunk adózni azoknak, akik közgazdasági életünk eme új, életbevágó és fontos szociális intézményének megalakítása körül fáradoztak s hisszük, hogy a „Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak Nyugdíjintézete” kinöve a kezdet gyerekeipőit, Debrecen és környékének egyik tekintélyes szociális intézményévé alakul át, mely már csak azért is megérdemel minden figyelmet, mert mint kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjintézete, az első ilyen irányú törekvés az országban.

Nagy kabaré Debrecenben

Augusztus 1-3-án lesz az Arany Bika-szállóban.

Szinte példátlan az a nagy és meleg érdeklődés, amellyel a debreceni közönség azt a hírt fogadta, — hogy augusztus hó 1-én, 2-án és 3-án Virágh Jenő, Ujváry Károly és a magyar kabaré színpad egyik legnagyobb művésznője, Kőkény Ilona sörkabarét rendeznek az Arany Bikában.

A nagy teremben terített asztalok mellett olyan pompás műsort élvez a közönség, amilyen nem volt még Debrecenben. A nagyterem kellemes hőmérsékletéről gondoskodik az Arany Bika igazgatósága. Uj hűtőszekert enyhíti a hőséget s olyan légtér teremt, mintha a közönség kerthelyiségben volna.

A sörkabarének egyik nagy érdeme és előnye, hogy olcsó lesz. — 10, 15, 25 és 35 ezer koronás hely-
drák vannak. Kabaré után a közönség még reggeig táncolhat az emeleti étteremben.

A Virágh, Ujváry, Kőkény Ilona társulat, amelynek még több elsőrangú kitudó tagja van, nagyszerű műsorokot hoz le Debrecenbe, ahol első ízben játszanak nagy vidéki és külföldi körutjuk előtt.

A jegyek árusítását a rendezőség legközelebb már megkezdí s azokat a helyeket, ahol jegyeket lehet kapni a napokban közölni fogja.

— **Születések.** Liptai Julianna napasnő, leány Julianna, Fülöp Lajos máv. főkalauz, leány Irén, Anna, Rácz Julianna téglagyári munkásnő, fii Lajos, Janó Lukács hentes, fii István, Lukács, Kis Lajos máv. irodatiszt, fii Lajos Béla, dr. Aszakás Imre klinikai orvos, fii Imre Zoltán, Harsányi Gábor eszmadimester, fii Sándor, Bolly Sándor géplakatossegéd, fii Jenő, Varga Lajos szabósegéd, leány Mária.

— **Hajduböszörményben kalaszfóliás felhőszakadás volt.** Debrecen a vasárnapi felhőszakadást kisebb károkkal uszta meg, — annál szomorubb jelentést kaptunk Hajduböszörményből, ahol is az eső oly nagy mértékben zúdult a városra, hogy teljesen elöntötte az utcákat, megrongálta a városháza tetőzetét, megtöltötte a pincéket, a város külső területére eső házak közül egyik ház beomlott, a villanyvillágításban zavarok állottak elő. A kár igen nagy, megközelíti a negyedik milliárd koronát.

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.

Raktaron tart: Egyszerű ígás és kocsis lószerszámok:

Ostornveleket	Boka és térdvédőket
Izzasztókat	Bőrpuhító
Hevedereket	Fényesítő és tisztító szereket.

MEGRENDELESEKET ÉS JAVÍTÁSOKAT SZAKSZERUEN
ÉS IUTÁNYOS ÁRON ESZKÖZÖL

Vitéz NAGY BELA SZIJGYÁRTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.

— **A hétfői sertésvásár.** Debreczenben a tegnapi kövér sertés-piacon körülbelül 300 állatot hajtottak fel. A kereslet közepes. Árak: I. 20—21 (kivételesen 21), közép 18—19, sílány 16 fél—felfelé. — A sovány-piacon közepes a felhajtás és kicsi volt a kereslet. Az árak tartottak. Hízónak való 16—18 ezer korona.

— **Épelméjű a hajdusoboszlói béres, aki kaszával kettéhasította a gazdáját.** Beszámolt a „Debreczen” a hajdusoboszlói borzalmes gyilkosságról, amikor is Bösörményi László aratóbéres kaszával kettéhasította munkaadóját, Czibere Mártont. Az eljárás során felmerült az a gyanu, hogy Bösörményi nem épelméjű. — Az elmevizsgálat most ért véget, melynek eredményeként dr Benedek László egyetemi tanár és dr Máday István egyetemi tanársegéd megállapították, hogy bár Bösörményi heves s lobbanékony természetű, azonban beszámítható. — Az orvosi vélemény után a vizsgálóbíró még tanukihallgatásokat fog eszközölni, azután pedig átteszi az iratokat az ügyész-séghez, ahol is elkészítik Bösörményi László ellen a vádindítványt.

— **A felrobant söröshordó áldozata eszméletre tért.** — Megirtuk, hogy a Herskovits-féle Honvédtelcai vendéglőben történt söröshordó robbanás áldozata a 17 éves Borzsányi Margitot mindeddig nem tudta kihallgatni a rendőrség, mert eszméletlen állapotban volt. Vasárnapra — mint tudósítónk jelenti — Borzsányi Margit végre magához tért s így a rendőri kihallgatás eszközölhető volt. — A szerencsés leány, akinek arcát teljesen eltorzították a rettenetes erővel ráeső hordódarabok, bár eszméletlenül van annyira gyenge, hogy nem tud értelmes válaszokat adni s a szerencsétlenség részleteire nem emlékszik. — Újabb kihallgatásra majd akkor kerül sor, ha Borzsányi Margit annyira megerősödik, hogy teljesen visszanyeri emlékezőképességét. — Az orvosok, amiből végleg lemondtak arról, hogy a leány arcáról elfogják tudni tüntetni a torzítást okozó sebhelyeket, — hisznek benne, hogy visszamentik az életnek.

— **Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő?** (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérház, az udvarban. Telefon 1199.) Mindentéle művészi és ipari termékek, bútorok állandó vütele és eladása. Páratlan alkalmi vétel: varrógépek, antik vitrinek, porcellánok, asztalok, gyönyörű ágyveretek, Shöberágyak, ágy elé való szőnyegek, hat darab ebédlőszék valódi bőrbuzattal, nagy ablakok spalettákkal, villanyusztelek, szőnyegborító állványok, már végtelen asztalok vendéglőbe, télelmekbe, kávéházakba, a Reményi-képek teljes sorozata (50 kötet), 8—10 lóerős dynamó, művészi festmények és mindenféle ingóságok. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férfi és női ruhákat, ruhaszöveteket, vásznakot, paplanokat, ágyneműt, asztalterítőgarnitúrákat, ékszereket, fali-, ingaórákat, gyermekkosztákat, gyermekágyakat, — mosdókat, szalagmunkákat, — órákat és fálhálókat, magános ágyakat, mindenféle székelt, stéláziákat, sodrony ágyverőket, hat személetes órákészleteket, avaszközöket, olasz tányvókat, tükröket, — Szentképeket, Kálvinszobrokat, — Kálvinképeket helyeggyüteményeket, fényképezőgépeket és mindenféle ingóságokat. A vállalkozó amerikai Underwood frágóknak Debreczenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhető meg részletfizetésre is. Bútorokat, órákat és iróberendezéseket elfogadunk eladásra és raktározásra.

Egy debreceni ifju Angorában egy török basa udvarában hirtelen meghalt

Több mint egy évvel ezelőtt hagyta el Debreczen városát ifj. Lőrinczi József 22 éves ifju ember, hogy géplakatos mesterségével Törökországban keresse meg mindennapi kenyerét s ha feleslege gyűl, akkor azt itthon hagyott öreg szülei gyámoltására haza küldje. Ezt az ifjút hasonló foglalkozású több magyar ifju is követte s azt írták haza: jól megy sorsuk. Az elmúlt hét elején is az érkezett levélben az öreg Lőrinczihez, hogy ne búsuljanak, mert nemsokára annyi pénzt küld haza, hogy tehenet is vehetnek és édesanyja pedig gyógykezel-

tetheti magát. Nagy volt a két öreg szülő boldogsága, ámde csak pár napig tartott, mert megérkezett a szomorú távirat, hogy szorgalmas fiuk az egyik török basa udvarában kőkút szerelés közben agyvérzés következtében hirtelen meghalt. A próbára vetett magyar ifjuság egy munkás tagja egyszerű sírhalmát a hátramardottak mély fájdalommal veszik körül a távol napkeleten. Itthon pedig egy öreg házaspár boldogságának lett hosszú időre vége, kik egyetlen fiukat siratják a visszakerkezés reménye nélkül.

A Szabó-féle betörőtársaság egyik tagja erettséigizett magántisztviselő

Kinyomozták a büntársakat és orgazdákat — Nyugtá és ellennyugtával adták el a lopott ékszereket

A rendőri nyomozás napról napra új adatokat szerez Szabó Pál volt rendőrdíjnok bünszövetkezetéről. A tegnapi nap eredményes volt a kutató detektívek számára, — amennyiben nagy lépéssel jutottak előre a bonyolult bűnyűben. Nagyon érdekes adatokat tárt fel a detektívek munkája, így többek között egy büntárs és egy sereg orgazda — nagyobb részük jóhiszemű — neve került a listára.

Tegnap délelőtt a detektívek elfogták egy Varjas Béla nevű magántisztviselőt, akinek gimnáziumi erettsége van.

Kiderült, hogy Varjas büntárs volt Szabó Pálnak. A lopott holmikat Varjas értékesítette — legalább is egy részüket. Az értéktárgyakat egyik ékszerüzletben adta el, ahol elszámolást kért, hogy bemutathassa megbízójának. Adtak is neki ellennyugtát az üzletben kapott összegről, viszont ő a felvett névről nyomatát állított ki és azt Kovács István néven írta alá.

Természetesen a detektívek fűvő tették a várost Kovács után, de nem akadhattak nyomára, mert ilyen nevű egyén nem létezett.

Érdekes volt aztán, hogyan fogták el ezt a Kovács—Varjast.

A bűnyűgyi iratok tüzetes átvizsgálásakor egy adás-vételi szerződést találtak, amelyben aláíróként a Varjas név szerepelt. Kijelentették ezt az embert és előállították.

Hosszú ideig faggatták, de nem akart vallani. Erélyes nyomozást vezettek be ezirányban s mikor megfelelő adatok voltak a detektívek hírtékában, újra foglalkozni kezdtek Varjással, aki hosszas vallatásra beismerte, hogy ő tényleg azonos a bizonyos Kovácsival, akiről az ékszereladásoknál szó volt.

Ezek után már könnyebben lehetett kinyomozni a többi orgazdákat, akik között sok kereskedő van, azonban csaknem valamennyien jó hiszeműen vásárolták a lopott jó-

szágokból. Eddig 11 orgazdát nyomozták ki a detektívek.

Megirtuk legutóbbi számunkban, hogy Fancsikáról behozták Hajnal Imrét és feleségét. Már-már sikerült magukat tisztázni a vádak alól, amikor a nyomozás újabb fordulatai alapján szükségesnek tartották, hogy Hajnalok házában kutatást tartassanak. Ez is meglepő eredményt hozott. — Hajnal Imre fancieskai tanyáján két láda ruhanevét találtak elrejtve.

Ezek után természetesen újból vallatni kezdték Hajnal és feleségét. Kiderült, hogy ők is nagyon jól tudták Szabó Pál üzelméről, sőt ők hordták szekeress a lopott holmit.

Mindkettőjüket őrzetbe vették.

A detektívek mindent elkövetnek, hogy Szabó Pál hollétét felderítsék, eddig azonban eredménytelen a kutatás. Valószínű azonban, hogy a bűnyűgyet minden részletben felderítik, sőt a bűnösök nagy részét is sikerül kézrekeríteni.

Ugy látszik a bünszövetkezet feje Szabó Pál egy ideig megmenekül a büntetéstől. A rendőrség reméli, hogy ha megszállt területre menekült is, a hatóságoknak sikerül kézrekeríteni.

x **A hálóba** rendszert kitűnően módosította a Közsékségi árúház, Csapó-u. 9. Jegyet nem kell venni, hanem vesz először 1 db Tátra apacs inget, 1 db Tátra rövid alsónadrágot, 1 db kötött nyakkendőt, 1 pár férfi zoknit és fizet összesen 110.000 koronát, ekkor ebből adja el az inget 140 ezer koronáért, megmarad ingyen az alsónadrág, a nyakkendő, zokni és 30.000 korona. Jöjjön ismét, vegyen egy másikat, de már az inget tartsa meg és adja el a zoknit 10.000 K-ért, a nyakkendőt 15.000 K-ért és a tátra alsó nadrágot 42.000 K-ért és így ingyen van az egész és még kereset 70.000 koronát ezen felül.

Merénylet Petrichevich államtitkár autója ellen.

Budapest, július 27. Petrichevich Horváth Emil báró népjóléti államtitkár tegnap éjjel 11 órakor hagyta el Hatvan, ahol programbeszédet mondott. Alig hagyta el az autóját Hatvan, a határban óriási kórakás zárta el az országutat és csak a soffőr lélekjelenlétének tulajdonítható, hogy az autót az utolsó pillanatban meg lehetett állítani és a végzetes szerencsétlenségnek elejét lehetett venni.

Az autót nemsokára egy kétkerekű gíg érte utól, amelyben két fiatalember ült.

Az autó utasaiban az a gyanu merült fel, hogy a gíg utasai és a merénylet között bizonyos összefüggés lehet. Nyomokban üldözöbe vették a gíget, amely azonban oldalvényen egérutat kapott, úgy hogy az autó utasai már nem tudták utolérni. Hatvanban a merénylet híre nagy meglepetést keltett és azonnal megindították a nyomozást a tettesek kiderítésére.

Összeesett az éhségtől.

Valamikor dolgos ember volt Gáti János, aki napszámos volt. — Most már, hogy elöregedett — 60 éves — nem tud dolgozni, így aztán hihetetlen nyomorban él. Tegnap az öreg a Csapó-utca 7. számú ház előtt összeesett. Elisigázta az éhség. A mentők kivitték a klinikára, ahol azonban nem tudott helyet kapni a túlszűfolttság miatt. — Így elvitték a mentők a Széchenyi-utca Gáti egyik ismerőséhez, ahol helyet adtak neki.

x **Fehér és színes filc kaland** 130.000 koronáért kaphatók Kalapüzemben Piac 9. Tisztviselők hozzátartozóinak kedvező fizetési feltételek.

— **Tűkorgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tűkröze, Sipkovits, Sziv-u. 14—15. Telefon 653.**

— **Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók. Blaitner ablakgyár, Sziv-utca 14.**

x **Mutassa meg rossz fogát** Váry János fogműtermében: Darabos utca 18. (Kollégium mellett.)

— **A szőrejtvény nyertesei.** A Jancsó Kálmán asztalos árúgyár szőrejtvény helyes megfejtői között f. hó 26-án d. e. 10 órakor a sorsolást mezejtettük és a nyeresek nevét közöljük: I. díj, 1 üveg kölni viz. nyertes: Malatinszky Piroksa Tanító-u. 11. — II. díj 1 drb. pinere szappan, nyertes: Körtyvényi Antal Fűvészker-u. 6. — III. díj 1 doboz powder, nyertes: ifj. Hégel Flóris Hatvan-u. 1. — IV. díj 1 nagy tábla szerencsi csokoládé, nyertes: Dicker Lipó Hatvan-u. 36. — V. díj 1 kis tábla szerencsi csokoládé, nyertes: Mutschinszky Béla Nemet-u. 37. VI. díj 1 doboz stambul cigarett, nyertes: Horváth István Miklós-u. 6. — VII. díj 10 drb. szivar, nyertes: Hadházy Julia Zödfa-u. 13. — VIII. díj egy negyed kg. pótkávé, nyertes: Lasza István Bösörményi-ut. 10. — IX. díj 2 drb. moztégy, nyertes: Heszáros János Jókai-u. 14. — X. díj 10 drb. nyálóka, nyertes: Káily Mária Széchenyi-u. A nyerem nyak átvehető a Tiszántúli Hírlapkiadóhivatalában d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig.

— **Dr. Weszeczky Oszkár** belklinikai tünárszabadságára hazakerkezeti és rendelését Arany János-u. 14 alatt ismét megkezdte.

Gyászszertekben

kérem a nagyérdemű közönséget, hogy újonnan berendezett

temetkezési vállalatomat igénybe vegye

Elvállalok mindentéle kivételű temetéseket a legegyszerűbbtől a legdrágábbig, előékeny kiszolgálás és utányos árak mellett. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Telefon

10-35.

Telep és felvevő iroda: Debreczen, Bárczi-utca 3. szám

Jancsó Kálmán

asztalosárú és lakonorsó-gyára

A franciák megkezdték a Ruhr vidék kiürítését.

Berlin július 28. Ma reggel az itt állomásozó megszálló csapatok megkezdték a kivonulást. Gyalogcsapatok vonultak ki a városból, a tüzérseget már tegnap elszállították. Az Essenben állomásozó idegen gyalogezred és a szekerészkülönítmény hátralévő része szerdán hagyja el a várost.

A B. Z. am Mattag megbízható párizsi és londoni értesülést közöl, amely szerint Düsseldorf, Ruhrort és Dunsburg szankeiós területét a londoni egyezményben megengedett végső terminuson, augusztus 16-án fogják kiüríteni.

Csődület a Nagytemplom-téren.

Tegnap déltájban különös csődületre lettek figyelmesek a Nagytemplom előtt járó-kelők. A hatalmas embergyűrű egy biciklit, egy piruló fiatalleányt s egy fiatalleányt vett körül.

Ugyanis a vállalkozószellemű fiatalember a lánnyal együtt biciklizett, aki a bicikli ülésén foglalt helyet, miközben lábait himbálta. A biciklivel szembe jött egy koesi, mitől a leány megijedt, a kerék oldalához szorította a lábát, mely a kerék drótszálaiba akadt, a bicikli persze felborult. A bicikliseknek különösebb bajuk nem történt.

— *Megdézsmált ajánlott levél.* A rendőrségen feljelentést tett Vass Gáborné Katz-telep 26. sz. a. lakos, hogy Szerbiában élő nővére Obrenovác városából ajánlott levélben ezer dináros bankjegyet küldött részére, de a nagyértékű bankó mikor a levelet felnyitotta, nem volt a borítékban. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a borítékot a tolvaj felnyitotta, de a nyomozás mégis eredménytelen maradt, mert nem lehetett megállapítani, hogy mikor és hol történthetett a lezárt boríték felnyitása. Nagyon valószínű, hogy a lopás még szerb területen történt, hiszen balkáni szokás feltörni a leveleket.

— *A gyanyu öl.* Hajduböszörményből jelentik: Tömöri Antalné hajduböszörményi lakost egy csirkelopással kapcsolatban meggyanúsították. A rendőrség detektívjei ház kutatást tartottak lakásán, amikor is csirke helyett egy kineztári pokrócot találtak. A detektívek, ámbar az asszony hisztázta magát a csirkelopás vádjára alól, a pokrócot lefoglalták. Az asszonyt ez annyira hántotta, hogy a padlásra ment és felakasztotta magát, úgy hogy mikor férje hazajött már csak az asszony bátrahagvott zavaros leveléből értesült a történetéről. A szégyenben öngyilkos asszony lelkére kötötte férjének a gyermekeket. — Tömöri Antalné tegnap délután temették, amikor is fél Hajduböszörmény elkísérte utolsó útjára az szonyt.

NYILT-TER.*

Feleségem, Simkovits Györgyné, Zöld Máriáért semmi néven nevezendő fizetni valót el nem válllok.
Simkovits György

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Olvassa lapunkat!

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

Megvadult taligás ló halálra gázolt egy 93 éves öreg asszonyt

Bordatörések következtében belső elvérzést kapott

Kovács János halápi gazdálkodó szombaton délelőtt Vámospercsen járt taligán, amely elé egy ijedős ló volt fogva. Kovács buzáját akarta kicsépelteni, e célból felkeresett a Nagy-utcán egy géptulajdonost, hogy vele a cséplésre vonatkozólag megállapodjon. Kovács bement a géptulajdonos házába és az udvaron találta annak feleségét, akivel szóba elegyedett.

Mikor a kocsirolt leszállt, az istrángot leoldotta és a ló száját erősen megkötötte.

Az udvarban beeszelgetés közben a ló megindult előbb lépésben, majd kocogva, aztán vágatva rohanni kezdett. A Nagy-utca sarkán, az utca keresztezésén épen akkor ment át uton özv. Tömöry Péterné 93 éves süket asszony, aki a ló alá került s a kerekek is átmen-

tek rajta. Több bordája eltört s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány perc múlva meghalt.

A vámospercsi csendőrség jelentést tett az esetről a királyi ügyésznek, melynek indítványára dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd elrendelte az asszony hullájának felboncolását, amelyet dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő és Kiss János vámospercsi orvos dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd jelenlétében elvégeztek. Megállapították, hogy a halál oka a bordatörés következtében előállott belsővérzés volt, amely különösen az öregasszony agykora miatt halálos volt. Kovács János halápi gazdálkodó ellen, akinek 62 holdas birtoka van, megindították az eljárást.

Sport

A magyar uszósport fényes sikere

Magyar-francia vízipólmérkőzés 7:2 — Bárány újra országos rekordot javított

A magyar válogatott vízipólcsoport hatalmas gólarányú győzelmet aratott a franciák elbizakodott dicsőségben uszó olimpiai győztes csapata felett. Emlékezetes még a közönség előtt az FTC turája, amikor Párisban saját otthonában 5:4 arányban verte meg a magyar klubcsapat a francia válogatott csapatot. A franciák ezt a vereséget úgy tüntették fel, mintha elbizakodottan szállottak volna vízbe a lebecsült magyarok ellen s a hirtelen elért magyar gólokat már nem volt idejük viszonzni. Epen ezért Budapestre már a legerősebb felkészültséggel jöttek, hogy kireparálják vereségüket, még a prágai utukról is lemondottak. A legnagyobb győzni akarással, a bosszu vágyától tüzelve, a biztos győzelem reményében érkeztek meg. — A magyar fiúk ennek a tudatában elfogódottan kezdtek a játékba, minék következtében az első percekben a franciák voltak fölényben. A magyar védelem azonban jól működött — elhárította a francia támadásokat s a mindinkább beletüzesedő magyar csapatör szép akciójából Homonnay megszerzi az első gólt.

A második félidő teljesen a magyarok fölénye jegyében zajlott le. Keserü I (3), Keserü II, Wenk és Homonnay szerzik meg a magyar gólokat, míg a franciák részéről Padon és Gruar a góllövők. A kis-méretű Császár-uszoda nem bírta

befogadni a közönséget, minfegy 2000 ember künn az utcán várta az eredményt, amit tomboló lelkesedéssel fogadott.

A bajnokságok eredményei a következők: 100 m. gyors: 1. Bárány MESE 1 p 1.4 mp (országos rekord) 2. NSC 1 p 2.5 mp, 3. Szigriz MESE — 100 m. mell: 1. Jung NSC 1 p 20.4 mp, 2. Barta III. Ker. — 100 m. hát hőlygbajnokság: 1. Meleg Ilonka KISOSz 1 p 39 mp. — 100 m. hát: 1. Bartha NSC 1 p 15.8 mp, 2. Bicskey MESE 1 p 16.

DVSC—KAOE 4:2 (1:1)

Corinthian díjmérkőzés. Értékes és megérdemelet győzelmet aratott a végig lelkesen játszó bajnokcsapat a kissé kényelmeskedő fővárosiak ellen. A vezetést mindakét ízben a KAOE szerzi meg, a Vasutas azonban a DVSC második félidőben leszegzi ellenfelét a felpályára s erős játék után megszerzi a győzelmet. Molnár, Horváth a Vasutasból, Tóth, Schreiber a KAOE-ből tüntek ki.

DVSC ifj.—DKASE ifj. 3:2.
Győri DAC—NyKISE 4:0.

Az öt nemzet versenyén

atlétáink második helyre jutottak. A bécsi öt nemzet versenyének második napja nem hozta meg a remélt sikert. A második napon kimerültek atlétáink s így nem tudtak képességeiknek megfelelő eredményeket elérni. Különösen futóink szerepeltek gyengén, akik közül Gerő a 100 méteres síkfutásban csak harmadik lett, holott a német Büchner sem futott 10.7 másodpercnél jobb időt. A diszkoszdobásban sem lettünk elsők, a diszkoszdobásban sem lettünk elsők, a diszkoszdobásban pedig 40.35 méteres dobásával második lett.

Végeredményében azonban atlétáink mégis elismerésre méltóan szerepeltek, mert a hetven milliós német nép és a többi három nemzet atlétái között 65.5 ponttal a második helyet biztosították maguknak.

Ehrenfeld Hermann épület- és műbutor- asztalos, Rákóczi-u. 9.

Szép domboru, lakcsiszolt tele háló. A legjobb ízlést is kielégítő konyhaberendezések kaphatók részleteire is. — Minden e szakmába tartozó munkákat olcsón és javított vállalk. — Festői leírak ésszépben készítek. Butor fényezést raktáron jut nyos árban. o o

A strand fürdőn, a halban

megnyilt

RAMMINGER hajlvodrász és manicurszalonia.

A második nap részletes eredményei a következők:

100 m. síkfutás: 1. Büchner (német), 2. Schüller (német), 3. Gerő. Magasugrás: 1. Orbán 186 cm, 2. 3. Marchan (cseh) és Orbán holtversenyben.

1500 m.: 1. Wollner (német) 4 p 06.1. — Belloni negyedik lett.

400 m.: 1. Peltzer 48.9 (német). — Barsi negyedik lett.

5000 m.: Walpert (német) 15 p 43 mp. — Gyulay ötödik lett, Grosz hatodik.

Távolugrás: 1. Somfay 707 cm, 2. Bkó 689 cm.

Diszkoszvetés: 1. Görög dr (cseh) 41.40 cm, 2. Somfay 40.35 cm. — Egri negyedik.

110 m. gát: 1. Trosbach (német) 15 mp. — Muskát harmadik lett.

1500 m. staféta: 1. Németország 3 p 18 mp, 2. Magyarország 3 p 26.8 mp.

A pontverseny végeredménye: 1. Németország 69 pont, 2. Magyarország 65.5 p., 3. Csehszlovákia 38.5 p., 4. Ausztria 15 p., 5. Jugoszlávia 7 p.

Színház

Színházi esemény Debrecenben.

Mint ismeretes néhány héttel ezelőtt Somlay Arthur és a budapesti Renaissance színház tagjaiból alakult művészársaság Wienben vendégszerepelt s vállalkozásukat oly siker koronázta, amelyben hasonló a magyar színészet történetében még nagyon kevés fordult elő. — Nemcsak a bécsi magyarok, hanem az osztrák sajtó és a német nyelvű nézőközönség is, a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott ezen nagyszerű művészi teljesítményről, mely egyúttal most Kardoss Géza igazgató, a debreceni közönség részére néhány napra biztosította. Csütörtökön este 8 és fél órakor lépnek fel Somlayék a Csokonai-színházban először s néhány estén keresztül olyan nagyfokú művészi előadásokat fognak tartani, amelyek a nagyközönség minden rétegét a legnagyobb érdeklődésre fogják bírni. Somlay Arthuron kívül T. Halmy Margit, Harsányi Rezső, Bóth Klári, Papp Jolán, Maklary Zoltán, Berczy Géza, Vértés Lajos, Nagy Gyula, Somló István, Thury Mária, Turay Ida és Erényi Anna lépnek fel jobbnáljobb szerepekben, illetve darabokban. Első este Pierre Wolff 4 felvonásos színműve, az „Őszi szerelem” kerü színre. Ugy erre az előadásra, mint a továbbiakra jegyek már most biztosíthatók a Csokonai-színház pénztáránál egész nap.

A mozgószínházak műsora:

„Apolló”: Két sláger egy előadásban! Az élet korbácsa, dráma 6 felvonásban és Nem viszi el szárazon, komédia 5 felvonásban.

„Urdina”: John Linden két leánya dráma 6 felvonásban. Kísérő: Ési és földi szerelem, Pantentház, burleszkek.

Vígyszínház javítások miatt szünetel.

Jön: Sándor Mátyás.

Makulatura

papír

kapható

lapunk nyomdájában

József kir. herc-utca 1 szám.

TOZSDE

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat igen lanya volt, a forgalom új buzában és új-rozsban élénk, ennek ellenére ezekben a cikkekben sok áru nem talált vevőre.

Hivatalos árak: 77 kilós tiszavidéki buza 367 fél—370, egyéb 362 fél—365, 78 kilós tiszavidéki 370—372 fél, egyéb 365—367 fél, rozs 290—300, tak. árka 270—280, zab 430—450, tengeri 265—267 fél, repce 535—550, korpa 237 fél—240. Lisztárak változatlanok.

Zürichi zárlat.

Páris 2430, London 2501, New-york 515 egynyelvad, Brüsszel 2385, Milánó 1895, Hollandia 206.85, Berlin 122 ötnyelvad, Bécs 72 fél, Szófia 375, Prága 1525, Varsó 98 ötnyelvad, Budapest 72 héttizenhatod, Belgrád 905, Bukarest 265.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 3400. Árak: könnyű 21—22, közép 22.5—23, nehéz 22.5—23. A vásár lanya volt.

A Magyar Nemzeti Bank deviza ártáymai:

Árnyelv	1000	1000
Amerikai dollár	70580 K	71410 K
Angol font	45000 K	347000 K
Hollandi forint	21235 K	28505 K
Francia frank	3364 K	3394 K
Svájci frank	13812 K	13912 K
Élelva	508 K	516 K
Cseh korona	214 K	2120 K
Ór	1625 K	2648 K
Lej	360 K	364 K
Dinár	1232 K	1254 K
100 n. márká	16880 K	16980 K
1000 n. márká	1405	13555 K
Lisztárak	9990	10069 K

Feladók szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó vállalat
Nyomatott a Tiszántúli Hírlap n.-k. nyomdájában

CSAPO-UTCA 67.
Bálint József asztalos
saját készítésű keményfa butorait tartja raktáron.

Ha tudni akarja
mi sors vár önre hivatásában, szerelmében, vagyonában az 1925-ik évben, mi **ingyen** küldünk Önnek kimerítő asztrológiai leírást, Nem jóslási szédelés! Természet tudományi megalapítások! Számítatlan köszönő irat! Irjon azonnal születése napjainak megjövendölésével a következő címre: **Neukultur-Verlag Berlin W. 9.** Kivágandó! Adja tovább! A sors hivatkozni, mert csak úgy díjtalan.)

Kérje mindent a „Debrecen“-t.

Meghívás.

Az Első Debreceni Cérnagvár Rt. 1924. évi rendes közgyűlése Debreczenben Csapó-u. 58. szám alatti helyiségben 1925. évi augusztus hó 6-án délelőtt 10 órakor fog megtartani, amelyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1924. évi mérleg, nyereség-veszteség számla bemutatása, a felmentvény megadása iránti határozat. 2. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Figyelmeztetés: Azon részvényes, aki a közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazott útján résztvenni kíván, tartozik részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt 3 nappal a közgyűlés határnapja előtt Debreczenben a társaság hivatalos helyiségében letenni. — Mindn letett részvény egy szavazatra jogosít.

3 perc alatt hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanyszárítás mellőzve. — Henné hajfestés.
Ramminger hőgyfodrásznál
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Weisz Ferencz asztalosmester
Füredi-u. 4. sz. árat közvetlen a Margit-fürdő után.
Készít alsórendű bútortárgyakat egyszerű bútortárgyakat és leghatékonyabb, épület asztalos munkákat. — Telefon 10-89.

Gazdag éttermei
Hunyadi-utca 1. szám.
Tíz Ebéd-jegy 130.000 korona
Egy menü ára délben 14 ezer, este 12 ezer korona. — Leves, főzelék, sült körettel, tészta v. sajt.
Zóna reggeli 1 pohár sörrel 7500 korona
Tíz vacsora-jegy 110.000 korona.
Kitűnő magyar konyha. Elsőrendű italok.

Nyári idényből kimaradt egész finom **GYAPJU SZOVETEK** mélyen leszállított árban
Feldheim Dezsőnél (Piac-utca 67.) szerezhetők be.

Délután **5** órakor jelenik meg a **TISZÁNTÚLI HÍRLAP**
Köni a hivataltalos érték-papír- és terménytőzsdei zárdórfolyamokat
Debreczen egyetlen délutáni napilapja
Telefon Könyvnyomda 788, szerkesztőség és kiadóhivatal: 7—89. sz d m.

Kerékpárokat részletfizetésre
elad, becserél, javít, zománcoz és nikkelez
SZABO LAJOS műszerész
Magoss ucca 25.

Legelőcsőbb bútortároltár!
Kossuth-u. 5, Gambrinus átjáró
Hálószoba, ebédlő konyha berendezés
raktáron
Bálint Sándor műbutorasztalos.

Poloskát
svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kúrthatja aszabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható
STERN testékkészletében, PIAC-UTCA, Bikavai szemben.
Garantiált minőségű palatány és egérirtó általánosan nagy raktár

Apróhirdetések.

2 ház azonnali beköltözéssel eladó forgalmas helyen 4 szoba, konyha, kamara, terasz, sertésöl stb. — Második ház pedig szoba, konyha, kamara, minden elfogadható árért Márton Kálmán ucca 17. Felvilágosítás Márton Kálmán ucca 52. Telefon 10—74, vagongyár mellett. H264
Eladó Eötvös-utca 59. számú modern családi ház, az egész beköltözhető. F319
Eladó különféle használt bútortároltárak jutányos árért. Megtekinthetők hétköznap Fűvészkert-utca 16. F320
Használt kádak, hordók mosléknak, cefrének olesón kaphatók. — Báro Györffy hordógyár, Nap-utca 4. sz. F321

Pénzét legmagasabb kamatozással elhelyezheti **Dr. Balázs** bankházánál, Piac-utca 89. sz.

Háromszobás beköltözhető ház — Kut-utca 18. szám alatt süzösen Kut-utca 18. szám alatt süzösen Kut-utca 18. szám alatt süzösen eladó. F322
Eladó Ondódon 6 hold prima feketé szántóföld. Értekezni Hatvan-utca 1. II. 3 ajtó. H315
Világos háló, alig használt ócska épület anyag eladó. Vigkedvü Mihály-utca 12. H310
Konyhakertésznek felesbe keresek földet 2 holdtól lakással. Cím a kiadóban. H313
Ondódon, Veréb dűllőben a 7 kilométernél 4 vagy 6 hold föld eladó. Értekezni Bathyány-utca 17. ügyvédi irodában. H311
Borsajtó, felsőnyomású oszlopos mechanika rendszerű, jó állapotban, üzemképes eladó. Megtekinthető Piac-utca 73 sz. H314

BIHARMEGYÉBEN **Száz hold föld** társul esetleg bérbé adó. Ugyanott 30 hold erdő kitermelés társul vagy eladó. — Értekezni **Dr. Barabás Béla** Arany János ucca 10. szám.

Rokkant, hatvan éves nyugdíjas segédtest 45—60 éves egyedül álló földdel rendelkező özvegy nő ismeretségét keresi. Ajánlatok Rokkant jellegre a Hajdúföld kiadóba. H299
Törmelék téglá és építkezésből eredő téglatörmelék és föld. Díjmentesen szállítható a Svetits intézettől. 611
Kétszemélyes plüss divány, hálószoba, inga óra, varrógép és egyéb ingóságok eladók. Külsővásár-tér 7. 622
Csinos utcai bútortároltár szoba — azonnal kiadó. Szücsék, Cserepes-utca 24. 622
Ki volna hajlandó egy 21 éves árva fiúnak valami munkát adni, irodai vagy raktárnoki állást. Címét a kiadóba kér.
Magyar szabóság felvétetik kis munkára és egy nő is, ki tud magyar kis munkát csinálni Varga szabónál. Hatvan-utca 49. 621
Kvartélyosok felvétetnek, Varga utca 28. sz. 4 ajtó. 610

Elsőrendű oltott és darabos **Mész** mindenféle építkezési anyag házhoz szállítva **Fűtő** Homokker-utca 121. Telefon 790. szám.

Mindössen lapunkban

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Márványozók, cementlapok, betonárak, sirtövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műgyár-nál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-93.

Tűzifa vagon-tételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek léglagyárából kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József Zöldfa-u. 8. sz.

Király kávé mégis a legjobbak, aromás zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. 371

Fehér és színes filekalapok 110000 koronáért kaphatók Matta Anna Csemete-u. 10. 500

Bor, saját termései fajbor nagyban hordó és liter tételben eladó. Literenként 12000 korona, Szoboszlai-ut 11-a. H247

Friss barack, befőzni vagy lekvárnak, válogatva kapható. Bőször menyi-ut 24. H249

Szentanna pusztai prima fajbor kitűnő zamatú, literje 12.000 kor. És frissen csapolt jégbehűtött sör 1 liter 12.000 kor., 1 korsó 6000 kor., 1 pohár 3600 kor. Tisztelettel Nagy Márton vendéglősnél, Csapó-utca 10., Tüzlőtő laktanyával szemben. 535

Rikthancsok
magas fizetéssel
felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Kiadó az Elepen 40 hold föld. Értekezhetni Vigkedvő Mihály utca 8.

Kisüsti pálinkához edény hozatal esetén 500 l. gyümölcsefrét összegyűjtők. Poroszlai-ut 53. 530

Mennyasszonyi kelengyét és bármilyen fehér hímzést szépen és olcsón vállal. Czegléd utca 14., ajtó 4. H305

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba két szobával részére kiadó. Széchenyi-ut 13. H241

2 kis szoba augusztus szeptemberre nyaralásra kiadó. Poroszlai-ut 21. F281

Egy-két izraelita iskolai tanuló a jövő tanévre ellátást kaphat. — Hatvan-u. 36. keresztépület.

Egy butorozott szoba kiadó. Eötvös-u. 116. F314

Egy butorozott szoba kiadó Eötvös-utcaán fizetéssel. — Oláh, Rákóczi-utca 11. F315

Utcai modern butorozott, esinos olcsó szoba egy intelligens ur vagy hölgynek azonnal vagy elsejére kiadó. Varga-utca 17. szám. 613

Kétszobás lakás sertéstartással kiadó. Nagykapu eladó. Péczeli-u. 7. szám. H274

Irodának alkalmas szoba vagy üzlethelyiséget keresek az állomás közelében. Cim a Petőfi-téri tőzsdebe adandó le. H276

Házmester felvétetik Kossuth-u. 15. sz. alatt. 577

Központ közelében egy-két nagy szobát, esetleg előszobával keres. — Kiss Jenő, Piac-u. 60. 584

Két szobás jobb lakást keresek lelépéssel a központban. Cim a kiadóban. H268

Lakás és pincék, jégvermek kiadók. Márton, ügyvéd. Piac-u. 44. H263

Feszmerőket, Delelgyújtókat gyárt javít. Basch mágnesek összes tartozékai gyári árban beszerezhetők **FOLDVARI** Debreceni I. Elektrotechnikai gyárában, Széchenyi utca 55. szám. — Telefon 1681

Egy szoba konyhás lakásom sürgősen átadom. Hajó-utca 6. Háttal az udvarban. H302

Egyszobás lakás átadó. Értekezhetni Széchenyi-utca 19., ügyvédi iroda. H306

3 szobás lakás központban lelépéssel átadó. Értekezhetni Bethlen utca 33. H304

Külsőbejárati utcai butorozott szoba kiadó. Nyugoti-utca 46. F328

Világos nagy helyiség a város központján kiadó. Értekezhetni Nemes cipőüzletben. F329

Kiadó külsőbejárati butorozott szoba két jobb fiatalembernek. Eötvös-utca 59. F326

Terménybiztosításokat legelőnyösebben köthet Hazai Biztosító és a Kisbirtokosok Biztosítójánál. Hatvan-utca 11., vasárnap Fűvészkert-utca 16. F327

2 szoba és mellékhelyiségekből szép kertből álló lakásom, hol disznótartás is meg van engedve, lelépéssel kiadó, városban levő 2 szoba konyhás helyiséggel. István-ut 32b. 618

Üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 614

Modern szoba pincekonyhával gyermektelennek kiadó. Szoboszlói ut, vasúti órházszal szemben. Barha H309

Modern egyszobás lakás központban átadó. Értekezhetni Simonffy 19. üzletben. 615

ÁLLÁST KAP

FODRASZEGÉDET kiegészítőnek felvesz azonnal Kárpóli fodrász, Eötvös-utca 64.

Katonai és magyar szabók tömegmunka színórozásra felvétetnek. — Piskoltyi szabó, Hunyadi-utca 14.

Tanulót fűszerüzletbe felveszek. Vadász, Eötvös 11. 616

Tisztviselőt keresünk jó javadalmazással üzletszerzési munkálatokra. Előzetes működés okmányokkal igazolandó. Kisbirtokosok Biztosító Intézete. Hatvan-u. 11. F324

Szakácsnét keresek tanyára, ki sütni, főzni jól tud és baromfi-tenyésztéshez is ért. Jelentkezni lehet Piac-utca 30., Lux-gyógyszertár F325

Elsőredű szakácsnőt felvesz Homokkert-utca 121. 617

Négy középiskolát végzett fiú lát szerész tanulónak felvétetik. Fischer látszerész, Piac-utca 21. sz. F323

KERESLET

Egyedülálló középkori intelligens asszony házvezetőnőnek menen. Gázgyár-utca 6. sz. I. ajtó. H308

Ötszáz mázsa szalmát veszünk, — mi elszállítjuk. Ajánlatot Műbutor gyár, Szent Anna-utca 64. F318

Veszek íróasztalt, karosszéket. — Piskoltyi, Hunyadi-utca 14. H317

Házmesternek gyermektelen házaspár kerestetik. József kir. here. utca 12. 612

Házmeester felvétetik. Magoss-u. 11. sz. H316

Gyermektelen házaspárt házmeesternek felveszek. Tisztviselő-telep I. utca 4. F330

„Korona“ vendéglő
kumérésében, kihordásra egy liter fajbor 12.000 kor.
25 liter vételnél literenként 11.000 K. Cséplés alkalmára elsőrangú 38% pálinka és rum 34.000 korona literé. —

Keresek 12—15 milliót biztos feleztet mellett. Cim a kiadóban. 537

Cserépkályhákat jó állapotban megvételeire keresünk. Hatvan-utca 53. Telefon 7—28. F282

Bérbe veszek 100 darab sertésre modern hízaladát lakással. Cim a Hajdúföldnél. H287

Kizárólag betáblázásra elhelyeznek 300 milliót kisebb tételekben. Piac 61., ügyvéd. F290

Egy üzemi cséplőgarnitúrát jó csépléshez feles kerestetik vagy bérbe vennék azonnalra. Blau, Vértess. H295

Iparom megnagyobbításához 30—40 millióval társat keresek, szakértelem nem szükséges. Cim a Független kiadóban. Z F316

Boros hordók taposó és káposztás kádak eladóak új és használt minden nagyságban állandóan kapható. **Javítást** gyorsan és — **Báró Győrfi** hordótányoson készítek. Gyárban Nap-utca 4. — Telefon 12-83.

ELADAS

Eladó jókarban levő 500 négyszögöl szőlő nyaralóval együtt a sáránci állomás közelében. Értekezhetni lehet Almási Gábornál, Sáráncdor 148. sz. 576

Három oldal házi szalonna eladó 3 Kinizsi-u. 20. 553

Családi ház három szobával, — nagy kerttel és gazdasági udvarral kiadó. Cim a kiadóban. 554

Eladó 2 tonnás gyorsjárati üzem képes Mercedes teherautó. Deák Ferenc-utca 13., sóraktár. 559

Eladó jókarban levő postakariol. Megtekinthető Reich főállatorvosnál. Mándok 560

Fűszerberendezés, asztalkonyha, új háló elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban. F286

Eladó jókarban levő ház 5 lakással 55 millió. Cim fűrdőkád. Értekezhetni Meszén-u. 12. H282

Farkas kutya eladó. Teleki-utca 98. H303

Eladó állomáshoz közel. Ispóty-utca 15. számú ház. Beköltözhető azonnal 3 szoba és mellékhelyiségek. H301

Eladó Péterfia 67. számú ház. 9 szoba, istálló és kocsiszín. Két szoba konyha beköltözhető. H307

Eladó egy íróasztal valódi márvánnyal. Jókai-utca 1. 619

Postagalambok többféle színben beszerezhetők vitéz Rácz tisztelyettes, Honvédelem utca 17., — Csígekert. H270

Eladó papagályok Péterfia 13., kapu alatt. H280

Pallas lexikon teljesen új, olcsón eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedés. H270

Medikusok figyelmébe. Bunnai szülészeti tankönyve új példány eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedés. H271

Mikszáth jubileumi kiadás 51 kötetben olcsón eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedés. H272

Révai lekszikon 1—10 kötet felárban eladó. Megbízott Antalffy könyvkereskedés. H273

Sodrony-ágybetétet
legjobb minőséget készít
NEUMANN
PÉTERFIA-UTCA 19.

Használt jó személyautó eladó. Értekezhetni Gazdasági Takarékpénztár, Király-u. 2. H278

Befelől nyíló 100×200 méretű ablakok 6 táblás spalettel üvegezte festve olcsón eladók. József kir. herceg-u. 7. 567

Boltajtók, kirakatok acélredőnyre legolcsóbban kaphatók, József kir. herceg-u. 7. 568

Eladó Újfalván 10 hold fekete homokföld. Értekezni Hunyadi 15. szám. 565

Bundi-utca 12. szám családi ház eladó. Plymuthok kaphatók.

Eladó Sestakert, Komlóssy-ut 52. sz. alatti szőlő és gyümölcsös gyümölcsevel vagy anélkül. Értekezni lehet Beresényi-u. 16. d. e. 11 és délután 5 óráig. H265

Eladó ház. Csap-utca 58. számú esinos kis családi lakóház elfoglalható 3 szoba, szép nagy konyha kamara, mellékhelyiségekkel, teljesen új, adómentes, lakó nincs. Értekezni a helyszínen. H266

Eladó Katz telep 45. számú két szobás lakás, azonnal beköltözhető értekezni helyben Szilágyi Mihály-nál. 571

Eladó Bozay telep, Szép-utca 23. sz. ház minden elfogadható árárt. Értekezni a délutáni órákban. 582

Gyerekek kocsit eladó Weinberger Hatvan-utca 70. emelet. 380

Nyári berceinek szilva kílókót csak 10000 K. Poroszlai-ut 53. 480

Röfösület eladó. Bolt, műhely, kiadó Sümeiginél, Csapó-utca 11. H250

Gyárnak, ipartelepnek alkalmas szőlő és gyümölcsös eladó. Bőszörmenyi-ut 24. H250

Eladó konyhaszekrény, két ágyszodrony, matrácok, képek. Hatvan-utca 36., háttal az udvarban, délután 4 óráig.

Arany ezüst, briliáns, z. logocédulát tegmagasabban árban veszek
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em

Ebedlő, alig használt, palysander tükör és márványlapokkal, jutányosan eladó: Csapó utca 17, Szabolcs-utca 587

Szőlő, 3 kis hold prima, eladó Hajdubagason, kb 120 hlt terméssel és 12 méteres új, eserepes épület, szüretelő edényekkel. Naponta 4 vonat. Értekezhetni: Nyil utca 20. 586

Eladó egy nagyon szép ebédlőkredenc olcsó árban. Értekezni lehet Burgodia 5. sz. alatt. H269

Házhelyek olcsón eladók, kitűnő helyen, kedvező fizetési feltételekkel, zsbivásár közelében. Luther u. 18. szám. F299

Egy zsakett öltöny jutányosan eladó. Csapó-utca 4., emelet. H312